

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.—ΤΟΜΟΣ Θ'.—ΕΤΟΣ 19

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ Δραχ. 16
Ἐξωτερικοῦ Φραγκ. 20

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Ὁδὸς Σωκράτους ἀριθμὸς 2

(Ὅπισθεν τοῦ Βασιλικείου)

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΕΩΣ

Ἐκ τῆς τελευταίας συγγραφῆς τοῦ εἰδικοῦ ἱατροῦ κ. Ι. Παπακώστα παραθέτομεν τὰ κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέροντα περὶ τῶν αἰτίων τῆς φοβερᾶς νόσου, τῶν ὑποκειμένων εἰς ταύτην ἀτόμων καὶ τῆς καταπολέμησης αὐτῆς :

Ἡ ψύξις, παίζει σπουδαῖον ρόλον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς νόσου, ὡς προδιαθετικὸν αἶτιον αὐτῆς ἐν ἀρχῇ ἐπιδρῶσα, εἴτε ὑπὸ μορφὴν πολωνύμων κατάρρων, εἴτε ὑπὸ μορφὴν πλανήτων πόνων, εἴτε καὶ κατ' ἄμφω ταῦτα καὶ καθ' ὑποτροπὴν. Ἐκτραγείσης δὲ ἀπαξ τῆς νόσου, ἡ ψύξις συντελεῖ ὡς ἐπιβραδυντικὸν πῶς αἶτιον τῆς θεραπείας αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ τὰ μικρὰ βηχία (καθ' Ἴπποκράτην) μόνα ὑπάρχοντα ἄνευ ἄλλου τινὸς ὀχλήματος, καὶ χρονίσαντά πῶς, ὡς ὑποπτα, δέον νὰ ἐφελκύνωνται τὴν προσοχὴν τοῦ ἀρρώστου ἢ τῶν περὶ τὸν ἀρρώστον.

Διὸ ἡ φρόνησις ἐπιβάλλει παντὶ ἐνδιαφερομένῳ διὰ τὴν ὑγίαν του, τὴν λελογισμένην προφύλαξιν, ἢ τὴν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς καταπολέμησιν τοῦ ἀναφανέντος αὐτῷ κρολογήματος. Ὁ δὲ λόγος τῆς ψύξεως, ὡς προδιαθετικοῦ αἰτίου εἰς τὴν νόσον, ἐξηγεῖται καὶ ἐκφράζεται διὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ ὄρου : locus resistētiaē minoris.

Εἰς ἀπόδειξιν τῶν εἰρημένων, καὶ ἐπίρρωσιν τῆς ἰδέας ταύτης καὶ ἐπίδρασιν τῆς ψύξεως ὡς ἀπωτέρου ἢ ἐμμέσου παράγοντος τῆς φυματιώσεως, ἔρχεται ἄλλη παρατήρησις, νῦν τὸ πρῶτον γιγνομένη, καὶ εἰς τὴν γένεσιν τῶν πλευριτιδῶν ἀφορώσα, ἢ ἐξῆς :

Τίς ὁ λόγος τῆς συχνότητος τῶν ἀριστερῶν πλευριτιδῶν ;

Καθ' ἡμᾶς, ὁ λόγος εἶνε εἰς ἐξηγήτους καὶ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατακλινόμενος πρὸς ὕπνον, συνήθως ἐπὶ τὸ δεξιὸν πλευρὸν, (ὑπερ ἔξασφαλίζει οὕτω ἀπὸ τῆς ψύξεως) ἀφίνει ὅλος ἀκάλυπτον (ἐν ὄρα θέρουσ) τὴν ἀριστερὰν

πλευρὰν αὐτοῦ ἢ, ἐν τῷ ὕπνῳ, ἀσυναίσθητος ἀποβαλὼν τὸ κάλυμμα, ἐκθέτει αὐτὴν εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς ψύξεως, ἐξ ἧς, ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως καὶ τῆς διαρκείας αὐτῆς, ἢ καὶ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀτόμου (ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς ἢ ἀδυνάτου ἰδιοσυγκρασίας καὶ κατασκευῆς αὐτοῦ) ἐπιγίνονται αὐτῷ καὶ ἐπισυμβαίνουνσιν ἢ ἀπλοῦ πόνοι, πλάνητες—ἢ μὴ, καὶ παροδικοί, ἢ διαρκέστεροί πῶς καὶ ἔμμονοι, χαρακτηριστικοί, (ὡς διαιτηραίνοντες) τὴν ἐγκατάστασιν ἐξαγγέλλοντες ἐλαφρᾶς καὶ παροδικῆς, (ἀφ' ἐαυτῆς ἰωμένης) ἢ βαρυντέρας μορφῆς, πλευριτίδος ἢ πνευμονίας, μετὰ τινῶν ἄλλων συμπτωμάτων, συνακολούθων, ὡς ἐξ ὧν, ἡ φύσις τῆς νόσου διαγιγνώσκεται καὶ καθορίζεται ὑπὸ τοῦ καλουμένου ἱατροῦ.

Παρατήρησις καὶ σκέψις, ἀναφερομένη εἰς τὴν συχνότητα τῆς νόσου ἐπὶ ὠρισμένης φυματικῆς κατασκευῆς καὶ διαπλάσεως τῶν ἀτόμων πλὴν τῶν χοιραδικῶν, δηλαδὴ καὶ τῶν (διὰ διαμαρτυρίαν τοῦ κύτους τοῦ θώρακος) ραχιτικῶν διὰ λόγους εὐεξηγήτους τῷ ἱατροῦ, εἶνε ὑποκείμενοι εἰς αὐτὴν, καὶ οἱ ἐκ τραχημάτων πάσχοντες, καὶ οἱ καρδιομόοντες, καθ' Ὅμηρον, καὶ οἱ εὐμυστακίαι, ὡς εἰπεῖν, ἐκεῖνοι, οἵτινες φέρουσιν ὠρισμένην ἰσχυρίαν, καὶ διάπασιν, καὶ διάταξιν τοῦ μύστακος, ἀραιὰν πῶς, ἰσοπαχῆ καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν, καὶ ἀδραν, οἷχι δὲ εἰς ὅζῃ ἀπολήγοντας· καὶ ἵνα ἐπὶ τὸ ἐκφραστικώτερον τοῦ πράγματος, εἰπωμεν, διάταξιν τοῦ μύστακος, Καραϊσκακησοιδῆ! Ἐκ δὲ τῶν ξανθῶν, μᾶλλον ὑποκείμενοι (τῇ νόσῳ) εἶναι οἱ πυροτόριχες, οἱ τὴν ἀτελῶς περιγραφείσαν ὡς ἄνω εἰκόνα παρουσιάζοντες, καὶ ἀντιληπτὴν μόνῳ τῷ ἱατροῦ.

Καὶ ἐξ ὧν ἐν γένει τῶν ἀνθρώπων, ἀδιακρίτως γένους (ἀρρένων καὶ θηλέων) παρατηρεῖται πάλιν, ὅτι εἰσὶν ἐξόχως ὑποκείμενοι εἰς τὴν φυματίωσιν, οἱ λάγνοι!

Ἄλλη τις τάξις ἀνθρώπων (ὄχι οἱ ραχιτικοί)

Ο πλοίαρχος εγγέλκσε και άμέσως άπήντησε.

— Να σάς είπω τήν ιδέαν μου. Μάλιστα, ύπάρχει και έγω έκ τής πείρας σκράντα χρόνια, ύπου παλεύω μέ τήν θάλασσαν, έκκατάλαβα τό έξής :

"Όταν τό πλοϊον άρχίση νά κινείται, νά πηγαίνετε άμέσως είς τήν καμπίναν και ήμα τό πλοϊον κλίνει άπ' έδω, σείς νά κινείσθε άπ' εκεί και όταν κάνει έτσι, σείς νά κάνετε άλλέως, δηλαδή πάντοτε άντιθέτως νά κινήσθε και θά ίδήτε ότι δέν θά ζαλίζεσθε.

— Δέν πιστεύομεν τόσον εύκολον νά είναι είπον τά κοράσια ύπεδεχθέντα μετά δυσπιστίας τό πράγμα.

— Να σάς 'πώ και έν άλλο μέσον, μ'ας λέγει. Να τό δοκιμάσητε και θά ίδήτε. Να τρώγητε ζηράν τροφήν και δέν θά ζαλίζεσθε. Δέν τό πιστεύετε κ. Πρίντζη :

Ν' ακούσωμεν και τήν φυσιολογικήν αίτίαν.

— Μάλιστα, ιδού και ή φυσιολογική αίτία. "Όταν ο στόμαχος είναι γεμάτος άπό ύγρά φαγητά, νερά, λεμονάδες και τά τοιαύτα, μετακινείται ο στόμαχος, φουσκώνει και φέρει ζάλην, ένθ' όταν έχει ζηράν τροφήν δέν μετακινείται και έπομένως δέν φέρει ζάλην.

Άλλά και πάλιν δέν μ'ας έπεισε και ο καλός μ'ας πλοίαρχος μ'ας διηγείτο άλλα ιστορικά θαλάσσια πράγματα και ή ώρα παρήχθητο έως όταν ερθάσκηεν είς τό Καλαμάκιον.

— Καλέ έδω είσθε και σάς έχασα, μ'ας λέγει τότε ή Κυρία Φραγκισκάτου, είσερχομένη είς τήν γέφυραν. Καλά έκάματε, νά ίδήτε τόν 'Ισθμόν, τί ώραία ύπου είναι, όταν διέρχεται τό πλοϊον.

Και έκτελεσθέντων των τύπων των διακυλίαν του 'Ισθμού, ήρξατο ήρέμα διερχόμενον αυτόν τό πλοϊόν μ'ας και μετά χάρας και περιεργείας πάντες οι έν τω σκάφει περιεργάζοντο τάς έκκτέρωθεν πλευράς μέ τάς ρεκλάμας, ής έπεκόλησαν εσχάτως επί των τοιχωμάτων.

— Ωραία, ωραία, έλεγεν είς.

— Περίφημα, εξάσιακ, προσέθετεν άλλος.

— Άριστούρημα, επέλεγε τρίτος.

— Ιδέτε και τοϋτο ιδέτε και εκείνο επανελάμβανεν ή Κυρία Φραγκισκάτου και ήγχαριστούμεθα θυμαζόμενοι τό μοναδικόν αυτό έργον έν 'Ελλάδι.

Άλλά τό σπουδαιότερον, τούς έλεγον νά παρατηρήσωσιν επισταμένως, τήν είσοδον άφ' ής είσήλθομεν και τήν έξοδον δι' ής θά έξηρχόμεθα διά νά λάβωσι τελείαν ιδέαν του όλου και κατόπιν νά παρατηρήσωσιν τήν έπιμελελημένην τομήν όλου εκείνου του βουνοϋ διά νά έννοήσωσι τήν σπουδαιότητα του έργου.

Έξεληθέντας του 'Ισθμού, άρκετά δυνατός άνεμος μ'ας ύπεδέχθη και μόλις εστράφημεν δεξιόθεν προς τό Λουτράκιον ή ώραία μ'ας «Πύλαρος» έτακλιντέετο δεξιά και άριστερά, κι δε γυναίκες έπικυον όμιλουσι.

— Τώρα θά σταματήσωμεν είς τό Λουτράκιον και θά πύση ή κίνησις τάς λέγει ο πλοίαρχος.

— Δέν ζαλιζόμεθα, τω άπαντούν τόσον εύκολα.

Τό Λουτράκιον είνε γνωστόν διά τās θεραπευτικές αυτού ιδιότητες. Έπλησίασκηεν άρκετά πλησίον, ύπου οι παρχυόμεντες ζένοι έξήλθον νά μ'ας ίδωσι και μετά τās τυπικές αποβιβάσεις και επιβιβάσεις άπήρχαμεν άμέσως διά τήν 'Ιτέαν.

Η θάλασσα του Κορινθιακού κόλπου ήτο άρκετά ταραχώδης και ο καιρός άνεμόδης. Άλλά τοϋτο δέν μ'ας ήμπόδισε και κρουσθέντες και του κώδωνος του φαγητού, εφάρχαμεν ώραϊότητα είς τήν ώραϊάν αίθουσαν τής «Πυλάρου» και μέ πολλήν ύρεξιν. Προς τό έσπέρας ήγκυροβολήσαμεν πρό τής 'Ιτέας.

Ο ήλιος έδνε κατ' εκείνην τήν στιγμήν και ή άποψη του περίξ ήμων θεάματος ήτο μαγευτικωτάτη και εξαισίας καλλονής. Η μικρά ώραία κομόπολις έναντι ήμων, ύπισθεν ο έκτεταμένος έλαιών και πέραν κι πνούψηλοι σειρά των ύρέων του Παρκασού εσχηματίζον έν σύνολον επιβλητικής άριστοουργηματικότητας. 'Ιδίως τά ύρη, ήτινα κατελάμβανον τά δύο τρίτα του περίξ ήμων ορίζοντος ήσαν έκτακτα. Ο όρθόκλιμός εσταμάτα επ' αυτών μέ άνήσυχον άμφιβολίαν διότι ή ιστορία πολλή περί αυτών έχει γράψει. Δεξιόθεν διεκρίνετο ή κομόπολις του Χρυσού και τά έρείπια του Μαντείου των Δελφών. Δεικνύων δε είς τούς παρ' έμοι τά μυστηριώδη έτι εκείνα μέρη.

— Ιδέτε, τούς είπον, τά έγκταλειμμένα ήδη ταύτα άκατοίκητα μέρη, ένθα ο σημερινός πολιτισμός δέν έχει θέσιν, ή θεωρεί ίσως έτι άγρια και ληστρικά, ήσαν άλλοτε κατά τήν έποχήν των σοφών εκείνων προγόνων μ'ας τόποι ιεραί, τόποι γνωστοί προσευχής, τόποι έρεύνης και εξυψώσεως των θείων. Ηδη δε διά των άποκαλυπτικων άνσκαφών, ής οι Γερμανοί ποιοϋσιν εκεί, θ' άποκαλυφθώσι τά μυστήρια των τότε καταγινόμενων είς τήν λατρείαν του άοράτου. Εκεί άκριβώς έκταρεύετο ο 'Απόλλων και εκεί ο πνευματισμός εξησκείτο έν όλη του τή δύναμει. Τό μέλλον θά μ'ας άποκαλύψη τήν δύναμίν του.

— Έλα, ξεμπερδεύετε σείς, εμπρός, άνεβάσατε τήν σκάλα, δέν έχομεν καιρόν, εμπρός, βάρα ! άνκαράζει ο πλοίαρχος μ'ας, κάπως στενόχωρος, διότι ή νύξ επήρχετο ταχέως και άμέσως άπάρκντες, διαρχόμεθα θυμασιωτάτας παρ' ημισίδας και λαμπροτάτας άκτάς επί ήμισιαν ώραν, ύτε ήλθομεν εμπροσθεν και μεταξϋ δύο βράχων, εφ' ών σωρείκι οικημάτων εύρηνται κατεσπαρμένα. Είναι τό Γαλαξειδιον.

— Ωραϊόν μέρος, λέγει ή Άντιγόνη.

— Οϋφ, δέν μ' άρέση, άπαντά ή 'Ισημήνη.

Και αρχίζει μία μικροφιλονεικία μεταξύ των,

Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ (Συναϊκία Άγίας Τριάδος)

είς ήν έδωκε τέλος ο κώδων του πλοίαρχου, είδοποιούντος τόν μαχητικόν νά προσέξη.

— Βερρον ! κρούει έκ νέου.

Και τό σκάφος προβαίνει διά μέσου των νησίδων και πάλιν και έξέρχεται του κόλπου, ύπου μ'ας ύποδέχεται σφοδρότατος άνεμος.

— Ά, έδω δέν χορκατεύει, μ'ας λέγει ο πλοίαρχος και καλά θά κάμετε νά κτεβήτε είς τάς καμπίνες σας, διότι θά χορεύσωμεν.

Πάντες άλλαλοβλεπούμεθα μειδιώντες και οϋδεις τομ'α νά φύγη άπό τήν γέφυραν.

— Φερρ... φίσ... σ... ή θάλασσα συρρίζει και τό σκάφος κλίνει προς τά εκεί και συμμαζεύονται όλαι οι γυναίκες προς τάς γωνίας τής γεφύρας μετά των καθισμάτων αυτών.

— Καλά θά κάμετε νά πάτε κάτω, επανλαμβάνει ο πλοίαρχος, έχομεν θάλασσαν.

Φσσ... σ... βερ... βερ... σσ... σ... σ.

Οϋδεις όμιλει και όλι κρούομεν.

— Μά δικτι έδω τόσον ίσχυρός άνεμος, έρωτώ τόν πλοίαρχον.

— Είναι μπουγάκι μ'ας άπαντά, βλέπετε αυτά τά δύο βουνα, ύπου καταλήγουσιν είς τήν θάλασσαν και τά δύο κοιλωματα έκκτέρωθεν : Κατεβάζουν άέρα και τά δύο και συνκνώνομενοι οϋτοι κάτω είς τήν θάλασσαν ενούνται και προξενούν αυτήν τήν ταραχήν. Μά...

— Βάστα καλά τό τιμόνι, κράζει τότε προς τόν πηδαλιούχον και σφουρίζει ίσχυρως έρχεται ο λαστρόμος και τόν δικτάξη νά σφίξη τά σχοινία και προσέξη είς τήν πόρταν.

Ο καιρός βαθυηδών εχειροτέρησεν, ή νύξ είχε κλύψη διά του μελανού πέπλου της τά πάντα και που και που διεκρίνοντο σκνά έκκτέρωθεν είς τās άκτάς. Έβρίνομεν ήδη προς τήν Βιτρινίτσαν.

Έπειδή δε οϋδεν γόητρον πλέον είχομεν μένοντες επί τής γεφύρας, ο άνεμος άλλως τε και ή θάλασσα μ'ας ήνώγει, άπερασίσκηεν πάντες και κατήλθομεν είς τούς περίξ καναπέδες και άλλοι είς τά διάφορα καθίσματα.

Τήν εβδόμην ώρα ερθάσκηεν είς τήν Βιτρινίτσαν, ύπου εμείνωμεν όλίγον, ύσον δηλαδή άπητέττο και μετά τήν εργασία των αποβιβάσεων ή επιβιβάσεων άπήλθομεν και εκείθεν διά τās Πάτρας.

Περι τήν 10 ώραν ο άνεμος είχε πολύ καπάση και έν νέου πάντες άνήλθομεν επί του κακαστρόματος νά παρακολουθήσωμεν τήν προσέγγισίν μ'ας είς τās Πάτρας, αιτινας βαθυηδών ήρξιαν νά διεκρίνωνται μέχρις ότου είσήλθομεν έν γαλήνη και έν πλήρει φωτι, ένεκκ των πολλων σκνών τής πόλεως και του λιμένος, ύπου και ήγκυροβολήσκηεν μέ πολλήν χάραν, διότι τέλος είχομεν φθάσει.

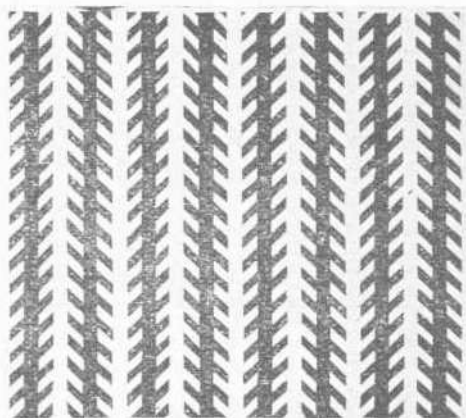
Ητο δε άκριβώς μεσονύκτιον.

(Έπειτα συνέχεια)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΣΧΗΜΑ ΔΥΣΘΕΩΡΗΤΟΝ

Σπάνιον εἶνε τὸ φαινόμενον καθ' ὃ ὀφθαλμὸς ἀδυνατεῖ νὰ σταματήσει ἐπὶ τινος ἀντικειμένου, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς τὸ προκείμενον σχῆμα. Ὅσον προσπαθεῖ τις νὰ σταματήσει τὸ βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ, κατὰ τοσοῦτον ἀποκρίνεται, οἱ ὀφθαλμοὶ του κλείονται ἀποσυρόμενοι καὶ ὁ νοῦς του σκοτιζόμενος, καταλαμβάνεται ὑπὸ νόσους ἢ ἔπνον. Ὁμοιάζει δὲ πρὸς τὸ φαινόμενον τοῦ ἐπρωτι-

σμοῦ, ὅτε προβάλλονται πρὸς ἐπρωτίαν λεῖα ἀντικείμενα, μικροὶ λεπτοδείκται κινούμενοι κτλ.

Τι δὲ συμβαίνει ἐπταῦθα; Ἐνεκα τῶν δῦσταμένων διευθύνσεων τῶν γραμμῶν, ὁ ὀφθαλμὸς δὲν εὐρίσκει ἕδαφος παρατηρήσεως, τῶν ἀκρίτων τῶν ὀφθαλμῶν τόσον πολλαχῶς διασταυρούμενων, ὥστε ἀδυνατοῦσι νὰ μεταβιβάσωσιν εἰς τὴν ροητικὴν πλάκα εἰκόνα σταθερὰν καὶ ἐπομένως σταματῶσι τὴν ἐνέργειάν των.

Ἄλλὰ καὶ ἕτερον περίεργον ὀπτικὸν φαινόμενον ἢ μᾶλλον ὀπτικὴ ἀπάτη παρουσιάζεται. Ἐνῶ αἱ χορδαὶ κἀθετα γραμμαὶ εἰσι παράλληλοι, ἤδη φαίνονται ἐναλλάξ πλησιάζουσαι καὶ δῦσταμεναι ἀλλήλων, καὶ ἂν μικρόθεν παρατηρήσωμεν τὸ σχῆμα μετὰ προσοχῆς, παρατηροῦμεν ποικίλα χρώματα ἀντικαθιστῶντα τὸ μέλαν τῶν γραμμῶν, ἰδίως τὴν κόκκινον, ἢτοι τὸ πρᾶσινον, ἐρυθροῦν καὶ κραιόεν. Τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ φωτός.

Φ. Π.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἀπολύμανθις κατοικιῶν

Συνιστᾶται νέα ἀπλουστάτη μέθοδος πρὸς ἀπολύμανθιν τῶν κατοικιῶν.

Ἀπὸ τὴν ἀπολύμανθιν χώρον 50 κυβικῶν μέ-

τρων τίθενται ἐν δοχείῳ ξυλίνῳ ἢ μεταλλίνῳ τρεῖς χιλιόγραμμα ἄσβεστον, ἐννέα λίτραι ζέοντος ὕδατος καὶ τρεῖς λίτραι φορμόλ. Μετ' ὀλίγον ἢ ἄσβεστος διαλύεται προκαλοῦσα μέγαν βρασμόν, ὅστις καταστρέφει ἐν μέρος τοῦ φορμόλ, καὶ ἐξατμίζει τὸ ἄλλο, διασκορπιζόμενον οὕτως εἰς τὸ δωμάτιον. Μετὰ ἕξ ὥρας δύναται ν' ἀνοιχθῇ ὁ χώρος καὶ ἡ ἀπολύμανθις ἔχει συντελεσθῆ πλῆρως.

Λέον ὅμως κατὰ τὴν ἐξάωρον ταύτην διασκεψαί νὰ εἶναι καλῶς κεκλεισμένη ἡ οἰκία, ἐμφρασσομένων συγχρόνως τῶν τυχῶν ἐν αὐτῇ ὀπῶν καὶ σχισμῶν.

Τὰ μελάτα ὕδα.

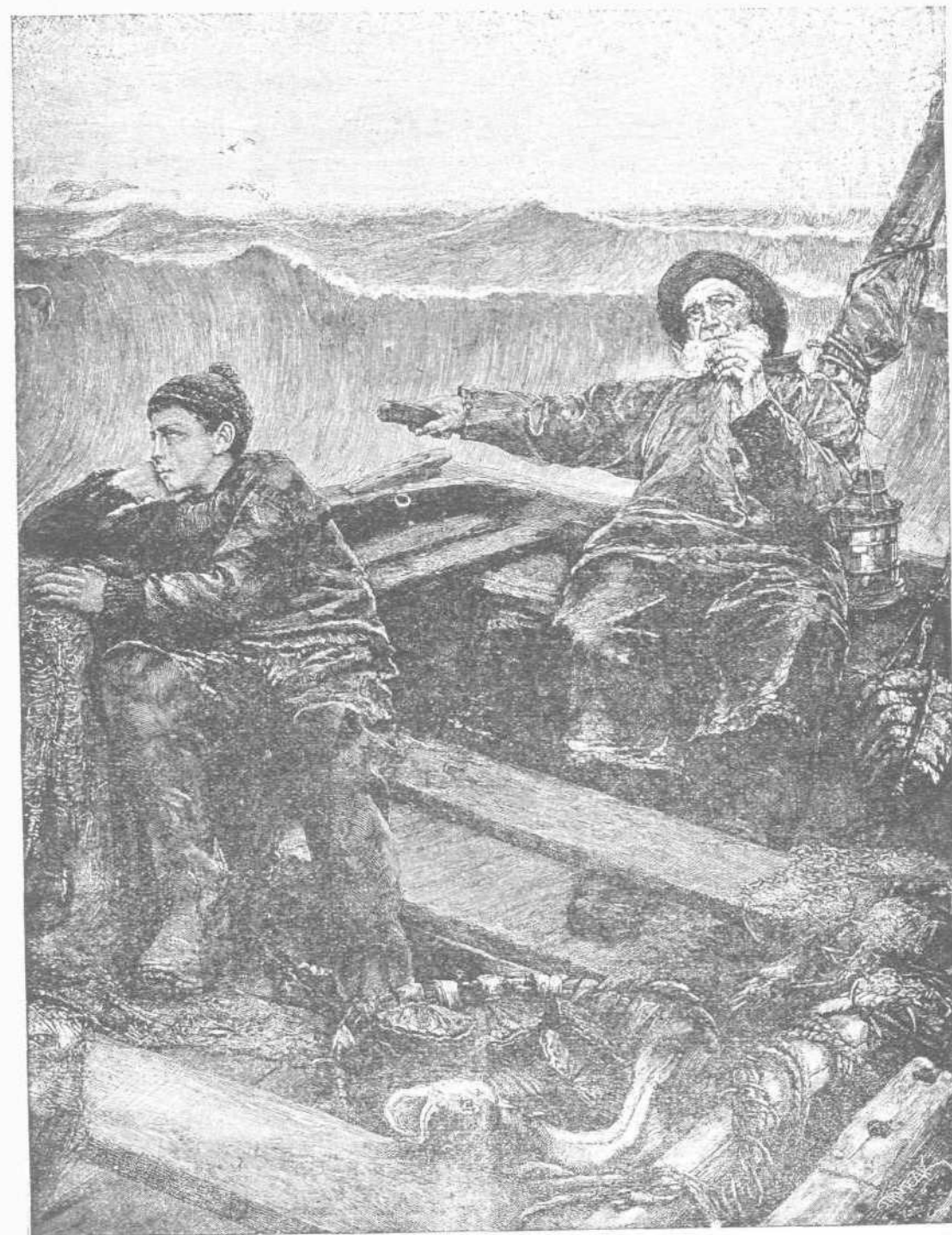
Ἡ ἀσφαλέστερος τρόπος διὰ νὰ ἐπιτυγχάνετε, ὅπως τὰ ὕδα ἀλά-κῶν γίνονται μελάτα, εἶναι ὁ ἑξῆς: Ὅταν τὸ ὕδωρ ἀρχίζει καὶ κοχλάζει τὸ ἀποσύρετε ἐκ τῆς πυρᾶς καὶ ἀμέσως ῥίπτετε ἐντὸς τὰ ὕδα, καλύπτοντες συγχρόνως καλῶς τὸ δοχεῖον. Μετὰ 10 λεπτά τῆς ὥρας τὰ ἐξάγετε τοῦ ὕδατος καὶ εἶναι ἔτοιμα.

Τὰ αὐτὰ ἀλά-κῶκ πρέπει νὰ εἶναι νοπά, τὸ πολὺ-πολὺ τριῶν ἡμερῶν.

Ο ΠΟΝΟΣ

Καθένας ἔχει βάσανα
 ἀλλ' ἀπὸ μάτια ξένα
 ὁ κἀκεῖ ἀνθρώπος κρατεῖ
 τὰ πάθη του κρυμμένα.
 Κ' ἔτσι καθένας ξέροντας
 τὸν πόνον του μονάχα
 ὄλους τοὺς ἄλλους τοὺς θαρρεῖ
 εὐτυχημένους τάχα.
 Καὶ λέει μὲ παράπονο:
 μὲς σταῖς χαρῆς τοῦ κόσμου
 μόν' ἕνας πόνος βρίσκεται,
 ὁ πόνος ὁ δικός μου.

Audré Charier

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΙΜΕΝΑ

Η ΒΙΡΜΑΝΙΑ (BIRMA). — Από το 1886 ή μέχρι τότε αυτότελής κάτω-ινδική πολιτεία Βιρμανία μετεβλήθη εις αγγλικήν κτήσιν και αποτελεί τώρ πλέον ως επικράτεια μίαν των αξιολογωτέρων και πολλά υπερχνουμένων περιοχών της αυτοκρατορίας των Ινδιών. Έχει τὸ μέγεθος περίπου τῆς Ἰσπανίας και κειμένη εις τὴν δυτικὴν ἀκτὴν τῆς κάτω-ινδικῆς χερσονήσου ἀριθμεῖ περίπου 10 ἑκατομμύρια κατοίκων. Τὸ κύριον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ, οἱ Βιρμανοὶ ἐν στενῇ σημασίᾳ, εἶναι ἰνδο-μαλακτικῆς καταγωγῆς, ἐνῶ οἱ Karen καὶ οἱ Shan ἀνήκουν εἰς τὸ μαλακικο-κινεζικὸν ἄθροισμα. Οἱ καθ' αὐτὸ Μπαρμάνοι εἶναι εἰς εὐσωμιας τύπος ἀνθρώπων με φαιὸν ἀνοιχτὸν χροῶμα τοῦ σώματος και με μελαίνικα τετραμῆκς τρίχας. Καλοὶ γινώσκται αὐτῶν περιγράφουσιν αὐτοὺς ὡς ζωηροὺς και εὐθύμους, ἀγαθοὺς και φιλοξένους, πρὸς τοὺς ἐμπορικῶς ἐνεργητικοὺς, ἀλλ' ἀνευ ἀξιοπιστίας. Πραεβέουσιν τὸ θρησκειακὸν τοῦ Βούδδα, ὑπερπαρ' αὐτοὺς διατηρήθη ἀξιοπρακτηρήτως καθαρὸν, κατέχουσι παντελῶς ἐθνικὸν σύστημα ἀνατροφῆς, καθότι τὰ τέκνα ἀπαξάπαντα εἶναι ἀναγκασμένα ἐπὶ τρία ἔτη νὰ διαμείνωσιν ἐν ἐπι

βουδικῷ μοναστηρίῳ, ἐνθα ὑπηρετοῦσιν εἰς τοὺς μοναχοὺς και παρ' αὐτῶν ἐκπαιδεύονται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, γραφήν, λογιστικὴν και θρησκειακὴν. Οἱ καθ' αὐτῶν εἶναι μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομημακτα. Αἱ γυναῖκες εὐρίσκονται εἰς πολὺ εὐυπόληπτον θέσιν. Λαμβάνουσιν μέρος εἰς ὅλας τὰς ἀσχολίας τοῦ καθημερινοῦ βίου και κέρττηνται ἴσα δικαιομακτα με τοὺς ἄνδρας· εἶναι και αὐταὶ ὡς και ἐκεῖνοι μηχανῶδεις και πιστά, οὕτως ὥστε και εἰς αὐτὰ τὰ νεκρὰ κοράσια σπάνιως ἐλλείπουσι. τὰ λακτικὰ μεγάλα σιγάρα. Συνήθως οἱ ἄνδρες τῆς κτωτέρης τάξεως ἐνδύονται μόνον με ἐν περι τὴν ὄσφιν περιελισσόμενον ὑφασμα βικηδίκιον, ἀλλ' εἰς ἐορτασίμους περιστάσεις περιβάλλονται λευκὴν ἐκ μουσελίνης ἐσθῆτα μετὰ στενωδῶν μηχανικῶν τὸν Indsthi. Αἱ γυναῖκες τῶν προυχόντων φέρουσιν ἐν μακρὸν ἐν εἶδει ἐνδύματος ὑφασμα περι τὸ σῶμα και πρὸς τοὺς εἰς ἐλαφρὸν χιτωνικὸν (ζικέταν). Μία ἰδιαιτέρα πολυτέλεια παρατηρεῖται κατὰ τὰς κηδείας διαπραπῶν βουδιστῶν ἱερέων. Ἐπὶ μίᾳ ἀμάξης φέρεται ἐν τῇ νεκροπομπῇ συνοδίᾳ ἐν θαλοειδῆ οἰκοδομημακτι, ὑπερ φέρει ὡς κορωνίδα ἐν συμβολικὸν μυθικὸν ζῶον, π.χ. ὡς ἐπὶ τῆς εἰκόνας μας φέρεται, ἐν πτερωτὸν ἐλέφαντα. Ὁ ἐλέφας εἶναι τὸ σῶμα τῆς σοφίας τοῦ Βούδδα και αἱ πτέρυγες συμβολίζουσι τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ψυχῆς. Ἡ φυλὴ τῶν Karen ἱσταται ἀκόμη εἰς τὴν βαρβαρικὴν τοῦ φυσικοῦ και ἀπολιτιστοῦ ἀνθρώπου. Μικρῆς μορφῆς δικιτῶνται οἱ Karen κατὰ μίαν μέρος εἰς τὰ δασώδη ἔρη τοῦ Ἀρκάν και τοῦ ἄνω Μπίρμα. Παρ' αὐτοὺς ἐπικρατεῖ τὸ ἀξιοσημείωτον ἔθιμον, ὅτι οὐχὶ οἱ ἄνδρες εἰς τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ ἀντιστρόφως αἱ γυναῖκες κἀμνοσι προτάσεις γάμου εἰς τοὺς ἄνδρας. Ἐπικρατέον τοιοῦτου γεγονότος ἐνδύονται ἀμφότερα τὰ μέρη ἐορτάσιμα ἐνδύματα. ἄτινα εἰς μὲν τοὺς ἄνδρας εἶναι πανηγυρὰ, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας ἕλωσ καθαρὰ και χρυσεστακτα. Πολὺ ὑψηλότερον ἱστανται οἱ Shan, οἵτινες ὁμοιάζουσιν ἐνεκα τῆς βαρβαρίας αὐτῶν μορφῆς και τῶν σχιστῶν ὀφθαλμῶν με τοὺς Κινεζοὺς. Σπουδαῖοι εἶναι οἱ κτηνοτρόφοι, οἵτινες καθ' ἑκάστον Δεκέμβριον φέρουσιν πρὸς πώλησιν εἰς τὴν ἀκτὴν ἐκ τῶν ὄρειων μεγάλαις ἀγέλαις ἰσχυρῶν Ponies. Ἐν τοῦτοις ἀσχολοῦνται και εἰς ἐργασίας με τὸν γάλακτα. Σπάνιος εἶναι εἰς τινὰς φυλάς ὁ γυναικεῖος στολισμὸς. Οὕτω εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν περιτυλίσσουσιν αἱ γυναῖκες τὰ γόνακτα με κορδόνια, οὕτως ὥστε δὲν δύνανται νὰ γονατίσωσιν, ἐνῶ εἰς ἄλλην θέτουσι περι τὸν

Κηδεῖα βουδιστῶν ἱερέων

Ἄγῶνες ἐν Λουτροῖς

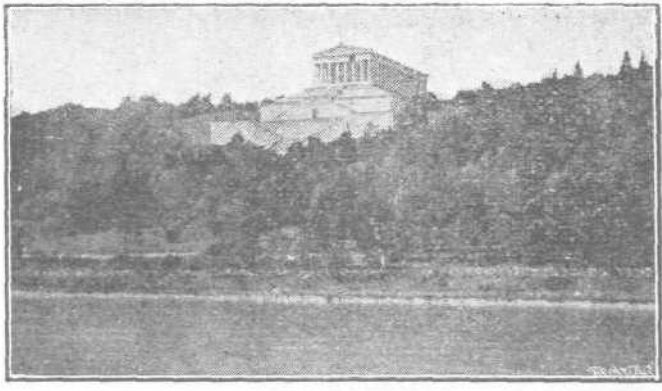
λαιμὸν πολλοὺς ὀρεινὸν κλίματους, οὕτως ὥστε ἀναγκάζονται νὰ ἀνακτείνωσιν τὴν λαιμὸν.

ἼΠΠΟΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ ΕΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙΣ ΛΟΥΤΡΟΙΣ. — Εἰς πολλὰς μεγάλας πόλεις, πρὸ πάντων ἐν Γερμανίᾳ, ἀνηγέρθησαν ἐσχάτως μεγαλοπρεπῆ λουτρῶν καταστήματα, ἅτινα παρέχουσι τῶσον διὰ τοὺς θῆλεις ξένους, ὅσον και διὰ τοὺς ἄνδρας και τὰ παιδικὰ ἐν ἰδιόζῳντα τόπον πρὸς κολύμβησιν. Ἡ πεποιθίσις, ὅτι τὸ λουεσθαι και τὸ κολυμβῆν εἶναι ὠφελιμα λίαν τῇ υγείᾳ, τὰ τοῦτο μὲν ἰδιωτικά, τοῦτο δὲ δημόσια λουτήρια, και οἱ διευθύνοντες αὐτὰ προσπαθοῦσι διὰ τῆς διοργανώσεως κολυμβητικῶν ἀγῶνων και ἐορτῶν νὰ διεγείρωσιν τὸ αἶσθημα τῆς ἀγάπης διὰ τὸ κολυμβῆμα και τὰ κολυμβητικὰ sports. Ἐν Ἀγγλίᾳ, τῇ καθ' ἐξοχὴν χώρᾳ τῶν sports, προηγούνται τῶν ἄλλων κρατῶν διὰ τῆς διοργανώσεως παντοίων ὤρειων ἐκθέσεων κατὰ τὰς τοιαύτας κολυμβητικῆς ἐορτάς. Ἡ εἰκὼν μας δεικνύει ἐν ἱπποτικῶν ἀγῶνα, καθ' ὃν οἱ πρὸς κολύμβησιν κατασκευασθέντες ζύλινοι ἵπποι ἱππεύονται ὑπὸ τῶν ἐν κολυμβητικῆς ἐνδύμασι ἐνδεδυμένων γυναικῶν, ἐνῶ ὡς ὄρατα

ζάβδοι βαμβοῦ χρησιμεύουσι με μίαν μεγάλην κεραλὴν, ἥτις εἶναι πεπληρωμένη και περιβεβλημένη δι' ἀδιαβρόχου ὑφάσματος. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ζύλινοι ἵπποι ὑποχωροῦσιν εἰς ἑκάστον κτύπημα και πρὸς τοὺς εὐκόλως γάνουσι τὴν ἰσορροπίαν, ἀρκεὶ συγγὰ ἐν ἄστοχον κτύπημα διὰ τῆς λόγγης τὴν ἱππεύτριαν ἐκ τοῦ ἵππου νὰ βίβη· τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπιφέρει ἐν ἰσχυρὸν κτυπημα με τὴν λόγγην ὑπὸ τῆς ἀντιπάλου καταφερόμενον. Ἡ εἰς τὸ ὕδωρ πτώσις, ἢ ἐπὶ τοῦ ἵππου πάλιν ἀνάβασις, ἢ τεχνικὴ ἀπαλλαγὴ τῶν κτυπημάτων και ἀντικτυπημάτων καθιστῶσι τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα ἐν τῶσον διασκεδαστικόν, ὅσον και θελατικὸν θεαματικὸν παίξιον.

ΩΡΑΙΟΝ ΜΝΗΜΕΙΟΝ. — Εἶναι πασίγνωστον τὸ Πάνθεον τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐν Περσείσις μέγαρον, ἐνθα τὰ ὄστα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας τίθενται. Τοιοῦτον σκοπὸν ἐκπληροῦ και ἡ Walhalla ἢ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Βυαρίας Λουδοβίκου τοῦ Α' οἰκοδομηθεῖσα, ὡς «ιερὸν τῶν γερμανικῶν δαξῶν» ἐπὶ θεαματικῆς τοποθεσίᾳ, ἀνωθι τῆς κόμης Donaustant παρὰ τὴν ὕλην τοῦ Δουνάβεως. Με τὴν θέαν μεγαλοπρεπῆ ὡς ἄλλος τις Περσθενῶν, ὑπερέχει τοῦ πυκνοῦ τῶν ἐλατῶν δάσους. Πελορικὴ κλίμαξ ἐκ 250 βαθμίδων ὄδῳγεται ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ μέχρι τοῦ νοῦ. Ὁ Δωρικὸς ρυθμοῦ νοδὸς οὗτος ἐκτίσθη ἐκ φαιολέουκα ἀστειδῶτου λίθου τῶν μαρμαρορυχειῶν Untersberg, περιβάλλεται ὑπὸ περιστυλίου ἐκ 52 ραβδωτῶν κιόνων, τὴν δὲ στέγην του ἀποτελοῦσι πλάκες χάλκινοι. Τὸ ἐμπρόσθιον ἀέτωμα δεικνύει τὴν Γερμανικὴν ἀνακτώσαν τὴν ἐλευθερίαν της, τὸ δὲ ὀπίσθιον τὴν μάχην τοῦ Tentoburgo, ἥτις κατέθραυσε τὴν κυριαρχίαν τῶν Ρωμαίων. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ γερμανικοῦ Πανθέου ἀποτελεῖ μεγαλοπρεπῆς κίθουσα 52 μέτρων μήκουσ, ἐν ἣ εὐρίσκονται αἱ προτομαὶ τῶν διαπραπῶν τῆς Γερμανικῆς ἀνδρῶν, ἐν ᾧ ἐν τῷ Γαλλικῷ Πανθέῳ, ἐν ταῖς κατακόμβαις του ἐναποτίθενται τὰ ὄστα τῶν ἐνδόξων τέκνων της.

Γ. Κ. Γ.

Τὸ Γερμανικὸν Πάνθεον

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

26. Αίνεγμα

Διχώνεται εἰς τὴν ἀρχὴν
καὶ γίνεταί μετ' αὐτῆς
Ἀλλιάσσει κεφαλὴν
καὶ πίπτε. χαμηλὰ
Ἀπλώνεται στὴν γῆν
ἵνα τὸν πατήσῃ.
Τῷ δίδει κεφαλὴν
ἄλλην ἢν θελήσῃ
Ψυχὴν εὐθύς θὰ λάβῃ
καὶ τρέξῃ σ' τοὺς ἀγροὺς
Χωρὶς νὰ καταλάβῃ
τοὺς σὺς κακοὺς σκοπούς.
Ἔχει δύο ἀδελφοὺς ἰσοῖους μὲν τὸ σῶμα
ἄλλοιους δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν μορφήν
(ἀκόμα
Γνωρίζεις καὶ τοὺς δύο σὺ
σοὶ εἶνε χρήσιμοι πολλοί.
Ὁ πρῶτος τούτων ὡδήγησέν
τὸν δεύτερον, ἢν κουνήθῃ.
Καὶ τὰς πέντε κεφαλὰς τοῦ κόψον
μὲ μεγάλην εὐκολίαν
Πρότερον ὅμως μὴ βλάβῃς
τῶν αἰσθητέων των μίαν.
Σὲ ὠνόμασαν σκληρόν;
λάβε μάχαιραν καλὴν
καὶ ἐκκόψας καὶ λαμῶν
ὄχι εὐθύς σ' αὐτοὺς ζώην.

27. Γρίφος

$$\text{Εἶνε } A - 3 \eta - 3 - \eta \times \delta \xi = \frac{A\Lambda}{PK} = B\chi$$

28. Φωνηεντόλιπτον

. θ . μ . ς λ . . . ν . π . . ς

Καίρον I. Γ. Ελς.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

5-6 ΤΕΥΧΟΥΣ

18 Ὁ εἰς σχηματίζεται μεταξύ τοῦ οὐραίου τῆς ἀμβρόστιας καὶ τοῦ προσώπου τῆς μαύρης ὁ δ' ἄλλος εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ τὸν μαύρον. — 19. Ἐρωδιός (Ἐρῶ-Διός). — 20. Κεφαλαὶ ὄνων ἐπιμήκεις. — 21. Πολλ' ἔχει ἡ σιγὴ καλὰ.

Λύται: Δεσποινὶς Κούλα Κ. ἐξ Ἀθηνῶν 4, Δ.Μα-
νωλάκης ἐκ Σύρου 4, Θρ. Βαρέκης ἐκ Σμύρνης 2,

Η. Νικολαΐδης ἐκ Πειραιῶς 3, Μιλτ. Πρίνος ἐκ Πει-
ραιῶς 3, Ἐλπίς Ζίφου ἐκ Γήνου 4, Μαῦρος Κύρκος
ἐξ Ἀθηνῶν 4 καὶ Ἀπ. Ζάχος ἐκ Σμύρνης 4.

ΑΔΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Μ. Μονδών. Δελτάριον ἐλήφθη. Σῆς ἀπεστεί-
λαμεν καὶ Πανόραμα. Ἀναμένομεν ἀπάντησιν μετ' ἐμ-
θάσματος. — **Σ. Σ. Γαστούνη.** Συνδρομαὶ ἐλήφθη-
σαν ὡς καὶ παραγγελία. Εὐχαριστοῦμεν διὰ περιποιή-
σεις σας. — **Η. Α. Σῆρον.** Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχα-
ριστοῦμεν. Γράφομεν. — **Κ. Σ. Πάτρας.** Συνδρομὴ ἐ-
λήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολύ. — **Σ. Σ. Αἴγιον.** Συν-
δρομὴ «Φύσεως» ἐλήφθη. Πανοράματος οὐχί. — **Κ. Α.
Κέρκυραν.** Σῆς ἐνεγράψαμεν εἰς Πανόραμα. Συν-
δρομὴ ἐλήφθη. — **Παν. Α. Ὀδυσσόδον.** Συν-
δρομαὶ Φύσεως καὶ Πανοράματος ἐλήφθησαν, εὐχαρι-
στοῦμεν. Ἐγράψαμεν. — **Γ. Κ. Βόλον.** Ἀποδείξεις
σῆς ἀφῆταμεν. Ἀναμένομεν ἀπάντησιν. — **Α. Μ.
Ἄρσαν.** Παρακαλοῦμεν ἀπαντήσατε εἰς ἐπιστολὴν
μας. — **Μ. Ν. Λαρίσαν.** Συνδρομὴ Φύσεως καὶ Πα-
νοράματος ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Παραγγελία
σας δὲ στέλλεται προσεχῶς. — **Ε. Β. Ἀργοσιόλιον**
Τὰ διπλῆ φυλλάδια πῶς ἐστέλλοντο, διότι μᾶς εἶχατε
παραγγεῖλαι νὰ στέλλωνται καὶ ἐνταῦθα. Ἦδη ἤσυ-
χετε καὶ θὰ τὰ λαμβάνετε τακτικῶς αὐτόθι. — **Σ. Η.
Ἀλεξάνδρειαν.** Ἐλήφθη πονημάτιον. Πρὸ παντός
δὲν δύναται νὰ δημοσιευθῇ ἕνεκα τῆς γλώσσης. —
Ἄγγ. Κ. Ἐνταῦθα. Σπανίως μᾶς ἐνθυμείσθε. Τί
συμβαίνει; — **Α. Ρ. Σμύρνην.** Οἱ τόμοι ἐπέλησαν,
φροντίσατε παραλαβὴν των. — **Δ. Κ. Νάξον.** Δυνά-
μεθα νὰ σῆς παραγγεῖλωμεν φωτογρ. μηχανήμα, ἀνάγκη
ὅμως νὰ μᾶς πληροφορήσετε πόσα χρήματα διατίθετε. —
Γ. Η. Σῆρον. Ἐμβασιμα ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

Η ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπισημαίνεται τοῖς ἐξ ἀπλῶν καὶ χρεωλυτι-
κῶν δανείων ὀφειλέταις αὐτῆς παρὰ τῷ Κεν-
τρικῷ καταστήματι καὶ τοῖς Ἐπιμελητήμα-
σιν αὐτῆς, ὅτι ἡ 1η Ὀκτωβρίου εἶνε ἡ διὰ τῶν
οἰκείων συμβολαίων ὠρισμένη ἡμέρα πρὸς πλη-
ρωμὴν τῶν τόκων καὶ τῶν χρεωλυτικῶν δόσεων
τῶν εἰρημμένων δανείων. Ἡ ἐμπρόθεσμος πλη-
ρωμὴ ἀπκλάσσει τοὺς ὀφειλέτας τῶν συνεπειῶν
τῆς ὑπερμερείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1908.
(Ἐκ τοῦ Δικαστ. τμήματος τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς)

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἐφημ. «Ἀθῆναι»